

Stor efterfrågan på rybs och raps

Nu lönar det sig att odla rybs och raps. Prisnivån ligger högt på grund av en kraftig efterfrågan i hela Europa. Biodiesel är ett nytt dragplåster på marknaden.

Rybs och raps är traditionella odlingsväxter inom systemet med kontraktsodling. Kontraktet som kan basera på fasta priser eller en veckovis prissättning, ingås före sådden. Referenspriset på rybs och raps noteras på MATIF-börsen.

Det är inte svårt att odla oljeväxter. Dessa växter passar för odling på de flesta jordarterna. På en packad jord med låg bördighet växer de dock inte. Ett jämt plantuppslag ger en stor skörd.

När man inleder odling av oljeväxter är det bra att från första början ta i beaktande växtföljden. På samma odlingskiften borde inte odlas oljeväxter oftare än med 4 -5 års mellanrum. I annat fall kan sjukdomar som är typiska för korsblommiga växter, ta överhanden. Odling av oljeväxter kräver inte speciella odlingsredskap. Även direktsådd har gett positiva erfarenheter. De som inleder odling av oljeväxter kan vända sig till industrin, lantbruks-handeln och rådgivningsorganisationerna för att få råd.

Med tanke på växtföljden är oljeväxter det lämpligaste alternativet när odlaren vill stoppa ensidig spannmålsodling. De minskar behovet av bekämpning av växtsjukdomar,

de är bra förfrukt och förbättrar markstrukturen.

En kostnadseffektiv och fungerande lösning är att odlaren direkt sår höstsäd på tröskade rybsfält. På detta sätt utnyttjar man bäst rybsen som förfrukt.

Oljeväxter är ett utmärkt alternativ till exempel för växande jordbruksföretag, för de sparar lagringskapacitet. Skörden kan också enligt överenskommelse levereras direkt från åkern till industrin. Odlaren sparar också i torknings- och transportkostnader.

Också stöden motiverar till odling av rybs och raps för odlaren kan få produktionsbidrag för åkergrödor om han odlar dessa växter. När det gäller systemet med miljöstöd kan odlaren inom region A och B välja oljeväxternas växtföljd som en ny tilläggsåtgärd. Oljeväxterna kan också bidra till att kravet om växttäckning uppfylls ty odlingsjorden för oljeväxter kan ligga i träda över vintern och bearbetas med en vanlig fjäderharv på våren.

Rybs kan även odlas inom ekologisk produktion. Efterfrågan på ekologisk rybsolja och -kross är god.

Rybs eller raps?

Raps passar för dem som vill ha en stor skörd och som orkar vänta in de sista tröskningarna. Rybs är däremot ett säkert val för en sådan odlare som vill ha skörden under taket i god tid. Rybs avmognar normalt nästan inom hela det område där spannmål odlas. Raps kan avmognas långsammare och löper då risk för hög klorofyllhalt.

Rybs står bättre ut mot höstväder men raps kan drösa under en hagelskur. Raps har en större skördepotential. Rybssorterna har svagare strån än rapsorterna. Därför löper rybs större risk för bomullsmögel. Det är viktigare att bekämpa ogräs på ett rapsfält än ett rybsfält för rybsplanter är konkurrenskraftigare mot ogräs. En frodig ogräsvegetation är i synnerhet skadlig för raps som tröskas sent på hösten.

Egenskap	Egenskap	Raps
Växttid	100-104 dagar (i klass med vårvete)	7-14 dagar längre än rybsens
Jordens temperatur för att grödan ska gro	+ 6 C	+ 3 C
Tusen korns vikt	ca 2,5 gram	ca 4 gram
Såddmängd	6-10 kg/ha	8-14 kg/ha
Odlingsareal	Nästan hela det område där spannmål odlas	Södra Finland
Sorter	Apollo, Harmoni, Hohto, SW Rebus, Petite, Tuli, Valo, Largo (höstrybs)	Dorothy, Hunter Marie, Sheik, Sponsor, Wildcat

Mer information om oljeväxter finns att få på adressen: www.agronet.fi/rypsi2000/. Material som gäller jämförelse av regionala produktionsrisker för rybs och raps går att finna på MTT: s webbsidor: www.mtt.fi/rypsirapsi/.

Kontraktblanketten avseende oljeväxter finns att få i den närmaste lantbruksaffären

www.agrimarket.fi

www.k-maatalous.fi

Y-Maatalous
www.yrma.net

Kontrakten även på Avenas verksamhetsställen:
www.avenakauppa.fi > svenska

Vilja-alan yhteistyöryhmä (VYR)
(Samarbetsgruppen för spannmålsbranschen)

www.fingrain.fi

Kontaktuppgifter till växtoljefabriker:

Raisio Oyj
Raisionkaari 55
21201 Reso
www.raisio.com/maatalousryhma/

Odlingsrådgivning
Jaakko Laurinen
tfn (02) 443 2597
jaakko.laurinen@raisio.com

Odlingskontrakt
Olli-Pekka Martti
tfn (02) 443 2586
Olli-pekka.martti@raisio.com

Kankaisten öljukasvit Oy
Rastikaari 31-33
14200 Turenki
Kontrakt 075 00 300 102
Odlingsrådgivning 075 00 300 101
Fax 03 653 6741

Mildola Oy
BP 21 (Hamnvägen 64)
02401 Kyrkslätt
www.mildola.fi
Fax 010 402 2344

Mottagningstider
Sari Tuominen
tfn 010 402 2314

Kontraktärenden
Rune Nyström
tfn 010 402 2330

Terminavtal
Elina Puomies
tfn 010 402 2345

Hannu Oksanen
tfn 010 402 2320